

som man maa indrømme, der tiltrænges i den, og desuden vil der altid være Adgang for Rigsdagen til at revidere Loven, hvis man skulde finde, at det var nødvendigt.

Der har dernæst været Klager fremme over den, jeg kan sige: højesteretsagtige Karakter, der hviler over Nævnene, og det har bevirket, at man har stillet Forslag om en Appellinstans. Det forekommer mig, at man ikke har været heldig med Sættelsen af denne. Den synes at være sammensat — jeg kan i alt Fald ikke se andet — efter samme Princip som Nævnene, nemlig af en Jurist som Formand og to af samtlige Nævnsmedlemmer valgte Medlemmer, hvoraf den ene skal være Ejer og den anden Lejer. Jeg kunde tænke mig, at dette Overnævn vilde faa en bedre Sættelse, hvis det foruden af de allerede nævnte Medlemmer kom til at bestaa af et særlig bygningskyndigt Medlem — for Københavns Vedkommende f. Eks. Bygningsinspektøren i det Kvarter, hvor Sagen ikke har fundet enstemmig Afgørelse — men det kan jo være, at man kan raadføre sig med en saadan godt boligkendt Mand. Jeg tænker mig nemlig, at dette Overnævn vil blive meget stærkt søgt. Det vil blive søgt dels af Ejere, dels af Lejere, som mener, at der har gjort sig Vilkaarlighed gældende i de afsagte Kendelser. Ved Oprettelsen af et saadant Overnævn imødekommer man jo sikkert disse rent formelt; om der reelt vindes noget, stiller jeg mig tvivlende til. Men hvis der alene i Overnævnets Tilværelse skulde ligge noget beroligende, er der — det maa jeg indrømme — allerede vundet noget. Man skulde jo imidlertid gerne have dette Overnævn sammensat saaledes, at der virkelig ogsaa blev vundet noget reelt.

Gennem en Huslejelov som den foreliggende bør der tages Hensyn saavel til Ejere som Lejere. Man maa sikre sig, at Beboerne ikke udbyttes ved utilbørlige Huslejer. Men samtidig maa Ejeren være sikret en Leje, som staar i rimeligt Forhold til Ejendommens Værdi. Disse Hensyn er efter min Mening tagne i den Form, hvori Folketinget har vedtaget Lovforslaget, og jeg vilde derfor helst anbefale det høje Ting at slutte sig til denne Form.

Men nu skal der jo nedsættes et Udvalg, og jeg vil da udtale Haabet om, at der maa komme et godt Resultat ud af Forhandlingerne, et Resultat, som nogenlunde maa blive tilfredsstillende saavel for Ejere som for Lejere.

Indenrigsministeren (Rode): For den Tilslutning til Lovforslaget, som er udtalt af de to ærede Medlemmer for 1ste Kreds, der talte sidst, takker jeg. Jeg skal dernæst henvende nogle Bemærkninger til de to Ordførere, som først havde Ordet.

Det ærede 2det landstingsvalgte Medlem (Godskesen) fremsatte nogle Betragtninger om Lovens principielle Betydning, paa ny understregende dens overordentlige Karakter og Ønsket om dens Bortfald. Det er rigtigt, at Loven, saaledes som den foreligger og har udviklet sig, er skabt af de overordentlige Forhold, og at den særlige Form, den har faaet, er præget af og ogsaa knyttet til disse. Men jeg tror, at man vil se galt paa disse Forhold, hvis man ikke gør sig fortrolig med, at der ud af denne overordentlige Huslejelovgivning efter al Sandsynlighed vil udvikle sig en Huslejelovgivning ogsaa for mere normale Forhold. Det ærede Medlem iagttog særlig disse Forhold fra Ejendomsrettens og Kontraktfrihedens Synspunkt. Men tillad mig at gøre opmærksom paa, at foruden Ejendomsretten er der en anden Ret, som maa siges at være sidestillet i Betydning med den, og det er Befolkningens Ret til at faa Boliger. Hele Befolkningen har Ret til at erholde Bolig paa Fædrelandets Jord, og naar Fædrelandets Jord er undergivet saadanne Ejendomsforhold, at en Del af Beboerne ejer den, saa opstaar der et dobbelt Forhold, nemlig den mindre Dels Adgang til at besidde denne Jord og den større Dels Ret til at skaffe sig Bolig paa den samme Jord. I vanskelige Tider og under overordentlige Forhold udvikler Ejendomsretten sig og har udviklet sig til et rent Monopol, og Kontraktfriheden er kun et Ord. For Tiden har de, som har Grunde og Ejendomme, i den Grad Overtaget i Styrkeforholdet, at deres Besiddelse har Monopolets Karakter, og Friheden til at slutte Kontrakt er formindsket derigennem, at den ene Part er den stærke og den anden den svage. Under mere normale Tilstande vil dette Forhold naturligvis ikke